

ПРОВОЂЕЊЕ UNFPA ПРОГРАМА ЗА БОСНУ И ХЕРЦЕГОВИНУ

Јахорина, Босна и Херцеговина; 12 -13. децембар 2017. године

ДАН 1

Увод:

Годишњи састанак Популационог фонда Уједињених нација (UNFPA) за представљања достигнућа проистеклих из имплементације програма за Босну и Херцеговину (CPD) је платформа која служи за размјену искустава, сумирање достигнућа и одређивање будућих праваца рада. CPD годишњи састанак је прилика за стратешке дискусије по питању интервенција које се односе на кључне области рада UNFPA: сексуално и репродуктивно здравље, омладина и адолесценти, родна равноправност и оснаживање жена и популационе динамике. Поред тога, овај састанак је искориштен и као прилика за додјелу UNFPA награда за значајне доприносе и достигнућа појединаца или организација које су дјеловале у наведеним областима UNFPA рада.

Годишњи CPD састанак је окупио око 70 учесника; доносиоце одлука, активисте цивилног друштва, пружаоце јавних услуга, стручњаке, академике и младе, који су имали прилику дати свој допринос у изради акционог плана UNFPA за 2018. годину.

Састанак је подијељен на три дијела:

- 1 Представљање стратешког оквира рада UNFPA, циљева одрживог развоја релевантних за рад UNFPA и оцјењивање досадашњег напретка, којег су представили UNFPA партнери за сваку од програмских области
- 2 Свечана церемонија додјеле UNFPA награда
- 3 Планирање заједничких активности UNFPA и партнера за 2018. годину

Сесија 1 Уводне напомене

Уводну сесију су водиле др Доина Болога, представница UNFPA у БиХ и гђа Габријела Јурела, замјеница представнице UNFPA. Фокус је стављен на UNFPA програмске области као и на стратешки оквир рада UNFPA и циљеве одрживог развоја релевантне за рад UNFPA. Такође је наглашена и УНФПА посвећеност будућем раду у БиХ

Сесија 2 Програмска дискусија

У панел дискусији су учествовали кључни програмски партнери UNFPA из владиног и невладиног сектора. Ова дискусија је имала за циљ да обједини раније успјехе и достигнућа учесника (и институција које представљају), као и кратку дискусију о плановима и будућим иницијативама. Главни закључци партнера односе се на чињеницу да је UNFPA успио постићи значајне резултате са скромним средствима као и на чињеницу да је мандат UNFPA заиста релевантан.

Улагање у област сексуалног и репродуктивног здравља, родне равноправности и популационих динамике омогућава кориштење јединственог споја алата, приступа и метода у правцу постизања одрживог развоја за грађане БиХ. Др Доина Болога је нагласила да је БиХ CPD усклађен са новим глобалним стратешким планом UNFPA, али се очекује већа подршка у изградњи капацитета релевантних институција за пружање услуга у случајевима природних непогода и других хитних ситуација.

Надаље, она је такође нагласила да ће се појачати фокус на постизање циљева из агенде за одрживи развој (и програмски и кроз пружање техничке подршке у праћењу и извјештавању о напретку у постизању циљева одрживог развоја) у земљи.

У цјелини, ова сесија је била усмјерена ка успостављању почетних вриједности (ранијих достигнућа), и изради планова за будућност (из области релевантних институција са UNFPA у 2018. години). Закључци из ове сесије су шире разматрани током структурираних дискусија током другог дана.

UNFPA награда

UNFPA награда је успостављена током 2016. године како би се одало признање активностима подузетим у БиХ с циљем приказивања доминантних изазова друштвених стереотипа, анализирањем предрасуда о маргинализованим групама или за значајан допринос у унапређивању права људи по питању једне од четири кључне области рада UNFPA: сексуално и репродуктивно здравље, адолесценти и млади; родна равноправност и оснаживање жена с фокусом на сексуално насиље у конфликту; и популационе динамике с фокусом на старење становништва.

Панел за одабир најбољих достигнућа за 2017. годину састојао се од седам чланова: 3 представника UNFPA и 4 представника из БиХ јавног живота. Гђа Јасминка Џумхур, Институција омбудсмена за људска права БиХ, др Татјана Баришић, Свеучилишна клиничка болница Мостар, г. Јасмин Јашаревић, активиста цивилног друштва (Прони центар Брчко), г. Далибор Пејовић, Министарство цивилних послова БиХ.

Добитници UNFPA награде за 2017. годину су:

- ➔ У категорији “сексуално и репродуктивно здравље”, награда је додијељена Дому здравља Бања Лука.
- ➔ У категорији “адолесценти и млади” награда је додијељена НВО Асоцијацији ХУ.
- ➔ У категорији “родна равноправност и оснаживање жена с фокусом на сексуално насиље у конфликту” награда је додијељена гђи Драгани Миљковић за њен иновативан рад на развоју форумске позоришне представе с фокусом на стигматизацију преживјелих жртава сексуалног насиља у конфликту
- ➔ У категорији “популационе динамике с фокусом на старење становништва” награда је додијељена Опћини Стари Град, Кантона Сарајево за покретање Центра за промоцију и унапређење здравља старијих особа на свом подручју.

ДАН 2

Радне групе

Учесници су подијељени у три мулти-секторске радне групе које су укључивале представнике из владиних институција, организација цивилног друштва, међународне заједнице, итд. који су били међусобно увезани у својим дискусијама уз подршку водитеља састанка. Задатак је био увезати дискусију између учесника у свакој радној групи и успоставити синергију међу програмским областима рада UNFPA, које су касније представљене свим учесницима.

Закључци и препоруке за фокус области рада UNFPA за 2018. годину, произашли из дискусија радних група:

Сексуално и репродуктивно здравље

Наставак подршке за:

- ➔ Развој политике за сексуално и репродуктивно здравље и пратећих акционих планова
- ➔ Изградњу капацитета из области планирања породице и интегрисаних услуга за сексуално и репродуктивно здравље на нивоу примарне здравствене заштите
- ➔ Константно унапређивање квалитета матерналне заштите (укључујући развој клиничких водилја)
- ➔ Укључивање МИСП-а (Минимални иницијални пакет услуга у хитним ситуацијама) у план одговора на кризне ситуације на свим административним нивоима БиХ

Адолесенти и млади

Наставак подршке за:

- ➔ Промовисање Здравих животних стилова/свеобухватно образовање о сексуалности кроз укључивање наставника, ученика и родитеља (кроз вијећа родитеља/наставника).
- ➔ Повезивање постојећих активности које се односе на младе са активностима других програмских области, као што је родно засновано насиље и сексуално и репродуктивно здравље.

Размотрити начине за:

- ➔ Боље фокусирање на оснаживање младих да учествују у процесу доношења одлука и успостављању синергија са постојећим институционалним структурама за младе као што су вијећа младих на различитим нивоима.
- ➔ Модалитете за вршњачко образовање по питању Здравих животних стилова/свеобухватно образовање о сексуалности, јер је исто предложено као преферирани модалитет учења о овој области од стране младих.
- ➔ Препознавање улоге младих у спречавању родно заснованог насиља. Видјети улогу младих као врсту 'раног система упозоравања' у локалним заједницама усмјереног ка препознавању и одговарању на родно засновано насиље на иновативан начин, кориштењем ИТ система и неформалних вршњачких мрежа чиме би млади постали покретачи социјалних промјена у заједницама по питању различитих проблема.

Родно засновано насиље и сексуално насиље у конфликту

Наставак рада у областима родно заснованог насиља и сексуалног насиља у конфликту с посебним фокусом на:

- Ублажавање стигме у локалним заједницама (ширење на друге локације)
- Наставак подршке развоју капацитета особа које прве подузимају акцију по питању подршке жртвама родно заснованог насиља и сексуалног насиља у конфликту.

Размотрити начине да се:

- Пружи додатна подршка у вези са психосоцијалном подршком починиоцима насиља – законодавство није усклађено
- Хармонизују правни прописи по питању породилског одсуства у цијелој БиХ

Популационе динамике:

- Изградити културу солидарности; идеје за сарадњу и ширење услуга у центрима за старије особе између особа различитих старосних група и унапређивати волонтерске активности кроз ширење услуга у центрима за здраво старење

Медији, јавна област и унакрсна питања:

- Унаприједити сарадњу са медијима (укључујући и главне уреднике) као партнерима на повећању јавне свијести о темама које се тичу кључних области рада UNFPA.
- Настављен рад на успостављању синергија између програма и успостављање одрживости кроз систем.
- Активности и њихови резултати требају бити обухваћене или уврштени у законодавне одредбе, осигуравајући дугорочну одрживост.

Наглашено је да је UNFPA остварио сјајне резултате са релативно малим средствима, посебно када се упореди са осталим међународним актерима који имају огромна средства, али их не усмјеравају ефективно. Такође је наглашено да су партнерства са UNFPA до сада резултирала садржајнијим документима и унапријеђеним активностима. Квалитет рада се треба одржати на свим нивоима.

Модератор састанка: г. Аднан Рондић

Водитељи радних група: г. Александар Живановић, гђа Сњежана Филиповић, гђа Мирела Грунтхер Ђечевић

UNFPA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА